

Idrottspolitiskt program

PROGRAM

Uttrycker värdegrund och önskvärd utveckling av verksamheten.

POLICY

Uttrycker ett värdegrundsbaserat förhållningssätt och principer för vägledning.

STRATEGI

Konkretiserar ett program eller en policy och utgör en grund för Prioritering.

HANDLINGSPLAN

Beskriver konkreta mål och åtgärder.

RIKTLINJER

Säkerställer ett riktigt agerande och en god kvalitet vid handläggning och utförande.

Beslutad av Kommunfullmäktige, den 26 september 2018 § 140

Övertagande av dokumentansvar beslutad av Kultur- och fritidsnämnden, den 17 februari 2023, § 36

Dokumentansvarig på politisk nivå: Kultur- och fritidsnämnden

Dokumentansvarig på tjänstemannanivå: Förvaltningsdirektör, Kultur- och fritidsförvaltningen

Sammanfattning

Örebro kommun strävar efter att alla som bor och verkar i kommunen ska kunna utöva fysisk aktivitet, idrotts- och motionsaktiviteter utifrån egna förutsättningar och önskemål. Det kan vara inom idrottsförening, i annans regi eller på egen hand. Det idrottspolitiska programmet innehåller och beskriver fem fokusområden. Det är områden som kommunen anser är viktiga framgångsfaktorer för att utveckla idrotten i Örebro. För vart och ett av fokusområdena har det formulerats bakgrund och motiv. Därefter följer idrottspolitiska viljeinriktningar. Genom att klargöra den politiska inriktningen kan kommunen tydligt stödja idrotten så att ett långsiktigt samarbete mellan kommunen och idrottsrörelsen formar en idrott för alla invånare. Programmet ska bidra till att Örebro kommun uppfyller sin vision om att bli ”Skandinavians mest attraktiva medelstora stad”. De fem fokusområdena, som ska skapa förutsättningar för Örebro kommun att fortsatt vara bland Sveriges främsta idrottsstäder, är:

Barn och ungdomsidrott i fokus är en förutsättning för att skapa bredd, elit och livslångt idrottande. Inom Örebro kommun bedrivs en stor och bred barn- och ungdomsverksamhet. En verksamhet som främst sker i de nära 300 idrottsföreningarna med stöd av mer än 10 000 ideella idrottsledare. Den verksamheten ska kommunen stödja och stimulera så att den utvecklas och blir ännu bättre. En grund för det kommunala stödet är att idrottsverksamheten organiseras på barn och ungdomars villkor. Barnkonventionen ger tydliga riktlinjer för detta fokusområde.

Inkluderande idrott för alla handlar om allas lika värde, förutsättningar och möjligheter till idrott. Alla i Örebro kommun ska ha rätt till fysisk aktivitet. Det gäller samtliga diskrimineringsgrunder: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder. Det handlar också om att ta bort ekonomiska hinder och att göra idrotten tillgänglig där människor bor.

Ekonomiskt stöd och samverkan för framtidens idrott. Samhället förändras på många olika områden, förändringar som givetvis påverkar möjligheterna för fysisk aktivitet och den idrottsliga verksamheten. Människor vill träna och idrotta på olika villkor. Kommunens roll är att stödja och stimulera idrottsrörelsen och andra aktörer som erbjuder fysisk aktivitet så att de blir bättre på att utveckla alternativa aktivitetsformer.

Tillgängliga anläggningar och idrottsmiljöer är en viktig förutsättning för människor att kunna vara fysiskt aktiva. I takt med att Örebro kommun växer behöver kommunens plan- och samhällsplanering, såväl kortsiktigt som långsiktigt, säkra tillgången till idrottsanläggningar, idrottsmiljöer och mötesplatser i hela kommunen.

Idrottslig utveckling och utbildning. En god idrottslig utvecklingsmiljö där alla kan utvecklas består av att föreningarna har en tydligt strukturerad verksamhet som präglas av en genomtänkt strategi. Kommunen har en viktig roll i att skapa förutsättningar för både bredd- och elitidrott. Tack vare våra elitidrottande förebilder inspireras människor till ett långsiktigt intresse för idrott hos barn, unga, vuxna och äldre. Elitidrottare inom parasport kan särskilt tjäna som förebilder.

Örebro kommun vill

Barn och ungdomsidrott i fokus

- Att all föreningsverksamhet med barn- och ungdomsverksamhet som får kommunalt stöd är förenlig med Barnkonventionen.
- Förebygga och motverka utslagning bland barn och ungdomar inom föreningsidrotten.
- Skapa förutsättningar för barn och ungdomar att prova nya idrotter och delta i föreningslivet.
- Skapa förutsättningar för ökad rörelseförståelse hos alla barn och ungdomar.
- Säkerställa att föreningsmiljön är säker och trygg samt fri från tobak, alkohol, droger och dopning.
- Erbjud stöd och kunskap i förenings- och ledarutveckling.
- Bidra till samverkan mellan föreningsliv, skola och fritidshem samt fritidsgårdar för ökad fysisk aktivitet.
- Ge stöd till föreningar som gör barn och ungdomar delaktiga i demokratiska arbetsformer där de själva kan påverka arbetet och aktiviteterna.

Inkluderande idrott för alla

- Undanröja de hinder i form av kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder som finns för idrottande och deltagande i förening.
- Arbeta för att öka jämställdheten inom föreningslivet.
- Ge stöd till föreningar som arbetar med värdegrundsarbete.
- Skapa förutsättningar för föreningar att motverka en negativ manlighetnorm.
- Förebygga och motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier inom föreningslivet.
- Arbeta för att stärka idrotten som verktyg för integration.
- Arbeta för att ta bort ekonomiska hinder för att öka möjligheterna att delta i föreningsliv.
- Skapa förutsättningar för äldre att prova nya idrotter och delta i föreningslivet.
- Göra idrotten tillgänglig där människor bor.

Ekonomiskt stöd och samverkan för framtidens idrott

- Säkerställa att det kommunala stödet till föreningslivet fördelas lika mellan kvinnor, män, flickor och pojkar.
- Säkerställa att det kommunala stödet till föreningslivet stödjer kommunens mål om en ekologiskt hållbar utveckling.
- Fördela det ekonomiska stödet utifrån tydliga regler och riktlinjer.
- Prioritera föreningsdriven idrott framför kommersiell idrott.
- Använda det ekonomiska stödet och kompetensstödet så att de stödjer och stimulerar till livslångt idrottande hos kvinnor, män, flickor och pojkar.
- Utveckla samarbete inom kommunen samt med idrottsrörelsen och andra idrottsaktörer. Samarbetet med idrottsrörelsen behöver ske med flera

verksamheter inom kommunen som exempelvis skola, fritidsgårdar och vård- och omsorgsboenden.

Tillgängliga anläggningar och idrottsmiljöer

- Att idrotten är en fortsatt naturlig del i samhällsplaneringen med aktiv intern samverkan inom kommunen med syfte att idrottens behov tillgodoses i ett tidigt skede i planeringsprocessen.
- Att planeringen av nya skol- och idrottsmiljöer samordnas i hög grad i tidigt skede av planeringsprocessen.
- Utveckla nya samverkansformer mellan kommuner, näringsliv och föreningsliv.
- Öka nyttjandegraden på befintliga anläggningar.
- Utveckla idrottsanläggningar och idrottsmiljöer på landsbygden.
- Främja utvecklingsarbete kring miljö-, klimat- och energifrågor för att uppnå en ekologiskt hållbar utveckling.
- Säkerställa att investeringar görs på lika villkor mellan könen med ett kompensatoriskt förhållningssätt.
- Fördela tider i kommunens anläggningar utifrån tydliga och aktuella prioriteringsordningar.
- Använda etablering av nya anläggningar som ett verktyg för att öka tillgängligheten och utjämna socioekonomiska skillnader.
- Öka tillgängligheten för personer med olika former av funktionsvariationer, som rörelsehinder, syn- och hörselnedsättningar, medicinska och kognitiva funktionsvariationer, i kommunala anläggningar.
- Samverka regionalt för att kunna erbjuda alla möjlighet till idrott och fysisk aktivitet.
- Förenkla, genom stöd och service, för idrottsföreningar att genomföra idrottsevenemang i kommunen.
- Utveckla samarbetet med skolor i kommunen för att erbjuda kost- och logimöjligheter för idrottsföreningar som anordnar evenemang.
- Stödja föreningar att utveckla och arrangera hållbara evenemang.

Idrottslig utveckling och utbildning

- Skapa goda idrottsliga utvecklingsmiljöer som bidrar till en sund barn-, ungdoms- och breddidrott.
- Stödja idrottsliga prestationer på högsta tävlingsnivå från 16 år och uppåt.
- Fördela det ekonomiska stödet till elitidrotten jämställt mellan kvinnor, män, flickor och pojkar.
- Utveckla samverkan mellan kommun, idrottsrörelsen, näringsliv, skola och universitet.
- Motverka all form av dopning.

Innehåll

Sammanfattning	3
Örebro kommun vill.....	4
Inledning	7
Livslångt idrottande	7
Vad är ett idrottpolitiskt program?.....	8
Processen.....	8
Genomförande och uppföljning	8
Utgångspunkter för programmet.....	9
Fokusområden	10
Barn och ungdomsidrott i fokus.....	11
Inkluderande idrott för alla	13
Ekonomiskt stöd och samverkan för framtidens idrott	15
Tillgängliga anläggningar och idrottsmiljöer	16
Idrottslig utveckling och utbildning.....	18
Bilaga 1 - Förklaringar	19

Inledning

Livslångt idrottande

Idrott och rörelse har historiskt spelat, och kommer fortsatt att spela, en viktig roll för Örebro kommuns invånare och stadens utveckling. Med målet att alla som vill erbjuds rolig, utvecklande och hälsofrämjande fysisk aktivitet och rörelse blir idrottandet en positiv och nödvändig motkraft till ett allt mer stillasittande samhälle. Idrotten främjar sammanhållning och demokrati. Den är även viktig som mötesplats för integration genom sin demokratiska gemenskap över köns-, ålders-, etniska och kulturella gränser.

Det är rörelseglädjen och gemenskapen i gruppen eller laget. Utmaningen och nerven i träningen och tävlingen. Känslan att spränga sina gränser som gör att idrott engagerar så många i vår kommun. Glädje, gemenskap och stolthet växer även med framgångar för våra många framgångsrika elitidrottare och elitlag. Kombinationen av ett starkt egenvärde och stor samhällsnytta har gjort att föreningslivet har ett stort stöd från Örebro kommun. Även om alla utvecklas i olika takt så kan alla barn och ungdomar med uppmuntran, bra stöd och ett register av många olika rörelser lära sig att kontrollera kroppen, upptäcka nya miljöer, och prova nya rörelser. Ju fler idrotter som provas desto större är chansen att fastna för någon idrott.

Alla idrotter passar inte alla människor, men det finns något för alla. Det är aldrig för sent att börja idrotta och chansen ökar att vi i vuxen ålder hittar en ny aktivitet om vi tidigt i livet fått möjligheten att arbeta med vår rörelseförståelse. Invånarna i Örebro kommun blir allt äldre och behovet av att vara fysiskt aktiv hela livet växer. Äldre människor är en målgrupp som kommer att ställa nya krav och vilja träna och röra sig i allt högre åldrar. Om fler vuxna och äldre skulle stimuleras att träna mer skulle många få en höjd livskvalitet och vår region skulle spara mycket i sjukvårdsrelaterade kostnader.

Samtidigt som andelen äldre ökar växer även andelen barn och unga inom kommunen. I och med att kommunen har ett ansvar för att alla barn och unga ska ges möjlighet till en meningsfull fritid, och denna målgrupp ofta saknar egna resurser, ligger fokus i programmet på just barn och unga upp till 25 år.

Numera visualiseras idrottandet inom föreningslivet som en rektangel där såväl barn, unga, vuxna och äldre ska ha möjlighet till idrott och rörelse i en förening under hela livet på sina egna villkor, oavsett ålder och ambitionsnivå. Ledorden är, så många som möjligt, så länge som möjligt i en så bra idrottslig verksamhet som möjligt.

Vad är ett idrottspolitiskt program?

Ett idrottspolitiskt program uttrycker värdegrund och önskvärd utveckling av verksamheten inom Örebro kommun och fastslår en politisk viljeinriktning. Ett program tar inte någon detaljerad ställning till utförande, prioriteringar eller metoder. Det sker istället i strategier och handlingsplaner.

Processen

Kommunstyrelsen gav 2016 Fritidsnämnden i uppdrag att ta fram ett idrott- och fritidspolitiskt program för Örebro kommun. Enligt tidsplanen ska programmet antas av Kommunfullmäktige under 2018. En avgränsning av uppdraget har skett innebärande att tyngdpunkten ligger på idrottspolitiska frågor. Det idrottspolitiska programmet ska tillämpas under perioden 2018-2022.

Fritidsnämnden har inom ramen för uppdraget arbetat i en parlamentarisk grupp bestående av Jonas Håård (S), Annika Tholster (C), Katarina Bååth (MP), Johan Svanberg (KD), Sebastian Cehlin (M), Tara Rosenzia (V) och Habib Brini (SD). Sekreterare har varit Kristin Stenman, SISU Idrottsutbildarna/ÖLIF¹. Förvaltningen har deltagit under ledning av förvaltningschefen. I arbetet med att ta fram programmet har en fortlöpande dialog förts med representanter för idrottsföreningarna.

Genomförande och uppföljning

Programmet kommer i egenskap av styrdokument att bli styrande för de kommunala nämndernas och bolagens folkhälsoarbete. Detta är särskilt viktigt för de kommunala organ som äger och driftar anläggningar och idrottsmiljöer.

Programmet ska ses över varje mandatperiod. För att programmet ska bli framgångsrikt krävs samverkan mellan många olika aktörer både inom kommunen samt idrotts- och föreningslivet. Detta kan kräva att nya arbetsmodeller för samverkan tas fram och att berörda nämnder och bolag tar fram specifika och konkreta styrdokument som krävs för programmets implementering. I detta arbete kan Fritidsnämnden, i egenskap av den nämnd som haft uppdraget att ta fram programmet, utgöra ett stöd.

¹ SISU Idrottsutbildarna är idrottens eget studieförbund. Örebro Läns Idrottsförbund (ÖLIF) är Riksidrottsförbundets regionala organisation i Örebro län.

Utgångspunkter för programmet

Örebro kommuns idrottspolitiska program har tagit sin utgångspunkt i fyra grundstenar; *folkhälsa, samhällsgemenskap, upplevelse* och *digital utveckling*. Programmet genomsyras av den hållbara utvecklingens tre dimensioner; ekologisk, ekonomisk och social.

Det idrottspolitiska programmets fokus är att utveckla bredd-, motions-, och spontanidrott i Örebro kommun till stöd för ett livslångt idrottande för alla. Särskilt viktigt är att stimulera idag fysiskt inaktiva och underrepresenterade grupper att bli fysiskt aktiva både inom idrotten och genom andra fritidsaktiviteter. Programmet prioriterar särskilt barn- och ungdomsidrotten upp till 25 år.

Örebro kommun har en viktig roll när det gäller att stödja idrottsverksamheten. Kommunen stöttar på många olika sätt både barn- och ungdomsidrott likväl som idrott för vuxna och äldre. Det finns tre huvudområden som kommunen lägger fokus på. Dessa är ekonomiskt stöd, tillhandahålla anläggningar samt samverka med andra samhällsaktörer. I samtliga dessa utgör digitaliseringen en viktig möjlighet.

Kommunen skapar förutsättningar för idrotten genom att:

- **Ge ekonomiskt stöd till föreningar**
Kommunens stöd till idrotten syftar framför allt till att främja folkhälsan och skapa meningsfulla fritidsaktiviteter för kommuninvånarna i allmänhet och underrepresenterade grupper i samhället i synnerhet. Syftet med föreningsstödet är att skapa goda förutsättningar för föreningarna att verka för en jämställd och jämlik idrott.
- **Tillhandahålla anläggningar och miljöer för idrott**
När det gäller befolkningens hälsa har kommunen ett stort ansvar för den fysiska samhällsplaneringen d v s idrotts-, motions-och spontanidrottsanläggningar. Kommunen har en viktig roll i att tillgodose invånarnas behov av grönytor och andra fria ytor samt anläggningar som gör det möjligt för alla att idrotta och motionera i hela kommunen. De ställningstaganden och intentioner som görs i kommunens översiktsplan kring exempelvis lokalisering, samnyttjande och flexibla lokaler är avgörande för det idrottspolitiska programmets implementering i detta avseende.
- **Samverka med olika aktörer i samhället**
Kommunen har inte ensam ansvaret för idrotten i Örebro. Örebro kommuns bolag och nämnder ska samverka både med varandra och med föreningsliv, näringsliv och enskilda invånare – allt i syfte att erbjuda kommunens invånare ett rikt idrotts- och fritidsliv vilket i förlängningen ger förutsättningar för en god folkhälsa. Både programområde Barn och utbildning, Förvaltningen för vård och omsorg och Förvaltningen för funktionshindrade är viktiga samverkanspartners där möjlighet till idrott under skoltid och för äldre samt invånare med funktionsvariationer är angelägna frågor. En annan viktig aktör är Örebro universitet som erbjuder forskning och utbildning som är nödvändig för att idrotten ska utvecklas, men också som arena för elitidrottare att kombinera studier med sin idrottskarriär.

Fokusområden

Det idrottspolitiska programmet består av fem fokusområden. Det är områden som kommunen anser är viktiga framgångsfaktorer för att utveckla idrotten i Örebro. För vart och ett av fokusområdena har det formulerats bakgrund och motiv samt idrottspolitiska viljeinriktningar. De fem fokusområdena ska skapa förutsättningar för Örebro kommun att fortsatt vara bland Sveriges främsta idrottsstäder. Fokusområdena är:

- Barn och ungdomsidrott i fokus
- Inkluderande idrott för alla
- Stöd och samverkan för framtidens idrott
- Tillgängliga anläggningar och idrottsmiljöer
- Idrottslig utveckling och utbildning

Barn och ungdomsidrott i fokus

Träning och tävling på barns villkor gynnar idrottsutvecklingen, leder till bra upplevelser och ser till att fokus hamnar på rätt sak - glädje. Några exempel på anpassningar är nedminskade planer, mindre mål och kortare sträckor eller lekar och teknikmoment i samband med tävling. Tränare och ledare ska låta alla vara med och uppmuntra till att barnen håller på med flera idrotter. För att lyckas i detta arbete behövs ett bra samarbete mellan skola, fritidshem och föreningsliv. Tränare och ledare ansvarar också för att skapa trygga och säkra miljöer, förespråka fair play och en positiv attityd både på och vid sidan av planen.

Alla ledare inom barnidrotten måste komma ihåg att tävling inte är målet utan en del av utvecklingen. Utveckling tar tid och alla har sin unika resa. Genom att göra resan till målet, istället för tvärtom, ökar vi chanserna att fler fortsätter vara aktiva längre samtidigt som chanserna till personlig utveckling ökar avsevärt.

En sund barn- och ungdomsidrott i Örebro kommun betyder att alla får vara med, att barn och ungdomar får vara delaktiga i utformning av verksamheten och att barns och ungdomars bästa sätts i fokus, till exempel genom att barn och ungdomar görs delaktiga genom demokratiska arbetsformer där de själva kan påverka arbetet och aktiviteterna. Kommunen ska stödja och stimulera så att föreningsverksamheten utvecklas och blir ännu bättre för barn och ungdomar. Det är viktigt att de som engagerar sig i ideell föreningsverksamhet får stöd och kunskap. Strävan är att alla som arbetar med barn och ungdomar ska ha en grundläggande ledarutbildning. En grund för det kommunala stödet är att verksamheten organiseras på barns och ungdomars villkor.

Att skaffa sig en bred rörelserikedom och känna tilltro till sin förmåga i olika miljöer är helt avgörande för om man kommer att vilja vara fysiskt aktiv som barn, som vuxen eller som äldre. Har man exempelvis inte lärt sig att simma och vistas i vatten som barn så känner man olust och undviker man miljöer där vatten ingår när man blir äldre. Tränar man inte sina färdigheter att gå på halt underlag kommer man undvika att vara ute på vintern och så vidare. Det kan då få olika negativa konsekvenser för ett aktivt deltagande i livet. Rörelseförståelsen bygger även goda förutsättningar för idrottslig utveckling, både vad gäller bredd- och elitidrott.

Örebro kommun vill:

- Att all föreningsverksamhet med barn- och ungdomsverksamhet som får kommunalt stöd är förenlig med Barnkonventionen.
- Förebygga och motverka utslagning bland barn och ungdomar inom föreningsidrotten.
- Skapa förutsättningar för barn och ungdomar att prova nya idrotter och delta i föreningslivet.
- Skapa förutsättningar för ökad rörelseförståelse hos alla barn och ungdomar.
- Säkerställa att föreningsmiljön är säker och trygg samt fri från tobak, alkohol, droger och dopning.
- Erbjud stöd och kunskap i förenings- och ledarutveckling.
- Bidra till samverkan mellan föreningsliv, skola och fritidshem samt fritidsgårdar för ökad fysisk aktivitet.

- Ge stöd till föreningar som gör barn och ungdomar delaktiga i demokratiska arbetsformer där de själva kan påverka arbetet och aktiviteterna.

Inkluderande idrott för alla

Idrotten förenar människor och är viktig både ur ett folkhälso- och tillgänglighetsperspektiv och därför ett viktigt verktyg för att nå det nationella folkhälsomålet ”att skapa förutsättningar för en god hälsa på lika villkor för hela befolkningen”².

Ambition om föreningar – där alla känner sig välkomna – innebär en inkludering av grupper som i dagens samhälle inte ses som norm. Det gäller samtliga diskrimineringsgrunder: kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsvariation, sexuell läggning och ålder. Det handlar också om att ta bort ekonomiska hinder och att göra idrotten tillgänglig där människor bor. Det kan både handla om att det finns fungerande föreningar och att kommunen erbjuder möjlighet till spontanidrott, som t.ex. lovaktiviteter och nattidrott. Invånare i hela Örebro kommun ska, utifrån sina särskilda behov och intressen, ha lika möjlighet att utöva idrott, fysisk aktivitet och motion.

Idrotten är en arena för integration av människor genom att ha ett universellt språk som når en mångfacetterad målgrupp via mängder av mötesplatser. Idrottens historia har byggt upp fantastiska möjligheter men även en del utmaningar för att skapa en arena för människor att mötas och integreras, det vill säga en inkluderande idrott för alla. Örebro kommun vill tillsammans med idrotten och andra aktörer arbeta för att använda idrottens positiva kraft till att förena människor. Därför är det viktigt för Örebro kommun att undanröja de hinder som historiskt byggts upp för deltagande i fysisk aktivitet och föreningsliv genom att skapa goda förutsättningar, i form av tillgång till lokaler, utrustning och ekonomiskt stöd, för alla att utöva idrott. Det handlar också om att förändra de attityder och värderingar som finns inom idrotten som exkluderar vissa grupper i samhället.

Även om jämställdhetsfrågan ingår i de ovan beskrivna diskrimineringsgrunderna och arbetet samordnas inom ramarna för ett inkluderande idrotts- och föreningsliv bör jämställdhetsfrågan särskilt beaktas. Jämställdhet har historiskt setts som en värdegrundsfråga men bör snarare ses som en rättighetsfråga. För att skapa ett jämställt samhälle, föreningsliv och idrottsliv krävs att vi arbetar med våra strukturer, stödsystem och vår kultur. Det kan t.ex. handla om nya sätt att organisera träning och tävling, nya former för bidragsfördelning och att förändra språkbruk och benämningar. Jämställdhet inom idrotten är en fråga om demokrati, resurser och intressen. Både Örebro kommuns *Strategi för ett jämställt Örebro* och *Handlingsplan för HBTQ-arbete* utgör viktiga verktyg i detta arbete.

Örebro kommun vill:

- Undanröja de hinder i form av kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion, funktionsvariation, sexuell läggning eller ålder som finns för idrottande och deltagande i förening.
- Arbeta för att öka jämställdheten inom föreningslivet.
- Ge stöd till föreningar som arbetar med värdegrundsarbete.
- Skapa förutsättningar för föreningar att motverka en negativ manlighetnorm.

² Prop. 2007/08:110

- Förebygga och motverka diskriminering, kränkningar och trakasserier inom föreningslivet.
- Arbeta för att stärka idrotten som verktyg för integration.
- Arbeta för att ta bort ekonomiska hinder för att öka möjligheterna att delta i föreningsliv.
- Skapa förutsättningar för äldre att prova nya idrotter och delta i föreningslivet.
- Göra idrotten tillgänglig där människor bor.

Ekonomiskt stöd och samverkan för framtidens idrott

För Örebro kommun är det viktigt att skapa goda förutsättningar för föreningslivet. En stor del av kommunens stöd är i form av ekonomiska bidrag. Det är därför viktigt att det ekonomiska bidraget speglar ambitionerna i det idrottpolitiska programmet. Exempelvis kan det handla om att säkerställa att genderbudget används som verktyg och att bidragen fördelas till både unga och äldre. Föreningar kan få stöd för sin ordinarie verksamhet men kommunen vill också stötta föreningar som genomför olika projekt och satsningar för utsatta grupper i samhället. Oavsett form av ekonomiskt stöd ska föreningen arbeta efter värderingar som finns i kommunens styrdokument. Dessa ska på ett enkelt sätt kommuniceras till föreningslivet.

Förutom det ekonomiska stödet ska kommunen arbeta för att skapa nätverk mellan olika aktörer i samhället som bidrar i föreningslivet. En god samverkan med föreningslivet och andra idrottsaktörer är en förutsättning för att lyckas i arbetet med att skapa framtidens idrott och de ambitioner som genomsyrar det idrottpolitiska programmet. Här är skola, fritidshem och fritidsgårdar en viktig aktör då många barn möter idrotten för första gången på dessa platser. Att kunna involvera föreningar och deras verksamhet på dessa arenor skulle gynna alla parter.

Örebro kommun och föreningslivet har ett gemensamt ansvar att inspirera och motivera invånarna att delta i verksamheten. Örebro kommun ska erbjuda föreningslivet stöd i arbetet med att strategiskt få befolkningen att fortsätta vara aktiva i sin förening och nå ut och rekrytera nya medlemmar i alla åldrar.

Tydliga tendenser är att idrotten blir allt mer kommersialiserad och professionaliserad, vilket får konsekvenser för deltagandet i föreningsdriven idrott. För att motverka en sådan utveckling och främja idrottsrörelsens styrkor och samhällsnytta kräver det att kommunen handlar efter en prioritering där ideella föreningar går före kommersiell idrott som ofta drivs i företags- och bolagsform.

Örebro kommun vill:

- Säkerställa att det kommunala stödet till föreningslivet fördelas lika mellan kvinnor, män, flickor och pojkar.
- Säkerställa att det kommunala stödet till föreningslivet stödjer kommunens mål om en ekologiskt hållbar utveckling.
- Fördela det ekonomiska stödet utifrån tydliga regler och riktlinjer.
- Prioritera föreningsdriven idrott framför kommersiell idrott.
- Använda det ekonomiska stödet och kompetensstödet så att de stödjer och stimulerar till livslångt idrottande hos kvinnor, män, flickor och pojkar.
- Utveckla samarbete inom kommunen samt med idrottsrörelsen och andra idrottsaktörer. Samarbetet med idrottsrörelsen behöver ske med flera verksamheter inom kommunen som exempelvis skola, fritidsgårdar och vård- och omsorgsboenden.

Tillgängliga anläggningar och idrottsmiljöer

Sveriges största städer växer, Örebro kommun är en av dem där både stad och landsbygd växer. Genom en hållbar stadsutveckling och ett socialt hållbart samhälle, där det planeras för mer än bostäder, kan de ökade hälsoklyftorna och den växande segregationen minskas. Ett hem är mer än en bostad, kring bostaden behövs mötesplatser, närhet och möjlighet till idrott och träning. I Örebro kommun ska invånarna ha tillgång till ett brett utbud av anläggningar och miljöer för idrott och fysisk aktivitet. För ett starkt och hållbart samhälle behövs platser där människor kan mötas för att skapa tillit och förståelse för varandra. Samhället behöver platser där invånarna kan utveckla sina idrottsliga intressen och växa som människor. Det är därför angeläget att idrotten fortsatt och i ökad omfattning inkluderas i samhällsbyggandet när bostadspolitiken utformas och framtida planer tas fram.

Från idrottsrörelsen finns alltid önskemål om förbättring och utökning på anläggningssidan. Kraven på anläggningarna ökar från specialidrottsförbunden och föreningarna både vad gäller kvalitet och kapacitet. Dessutom finns ett stort engagemang och en stor vilja från föreningslivet att ständigt utveckla sin verksamhet. Utöver detta tillkommer nya idrotter och former för fysisk aktivitet som ska ges förutsättningar att växa. I det arbetet har Örebro kommun en viktig roll i att förse föreningarna med tillfredställande möjligheter att utöva sin idrottsverksamhet, samt att ge nya idrotter och former av fysisk aktivitet möjlighet att etablera sig. En viktig del i detta arbete är att nyttja digitala verktyg och en tydlig prioriteringsordning för att tillgängliggöra olika anläggningar för föreningsliv och andra aktörer som vill använda lokalerna.

Närheten till idrottsanläggning är av stor vikt för att skapa möjlighet för alla att delta. Det är viktigt ur ett samhällsperspektiv och för att skapa möjligheter att ta sig till anläggningarna. Här spelar lokaliseringen av anläggningarna en stor roll när allt fler transporter ska kunna ske med kollektivtrafik, cykel eller gång. Örebro kommun behöver satsa på att utveckla anläggningar och idrottsmiljöer både i Örebro stad och i kommunens mindre tätorter i enlighet med antaget Landsbygdsprogram samt intentionerna i kommunens översiktsplan.

Anläggningsfrågan är central och skär genom flera av programmets fokusområden och är på så sätt en förutsättning för måluppfyllelse till flera av målen. För att skapa stödjande miljöer för fysisk aktivitet måste frågan integreras tidigt i samhällsplaneringsprocessen. Kommunens nämnder och bolag har ett gemensamt ansvar att samverka för att det ska finnas tillräcklig yta för idrott och fysisk aktivitet.

Örebro kommun vill:

- Att idrotten är en fortsatt naturlig del i samhällsplaneringen med aktiv intern samverkan inom kommunen med syfte att idrottens behov tillgodoses i ett tidigt skede i planeringsprocessen.
- Att planeringen av nya skol- och idrottsmiljöer samordnas i hög grad i tidigt skede av planeringsprocessen.
- Utveckla nya samverkansformer mellan kommuner, näringsliv och föreningsliv.
- Öka nyttjandegraden på befintliga anläggningar.
- Utveckla idrottsanläggningar och idrottsmiljöer på landsbygden.
- Främja utvecklingsarbete kring miljö-, klimat- och energifrågor för att uppnå en ekologiskt hållbar utveckling.

- Säkerställa att investeringar görs på lika villkor mellan könen med ett kompensatoriskt förhållningssätt.
- Fördela tider i kommunens anläggningar utifrån tydliga och aktuella prioriteringsordningar.
- Använda etablering av nya anläggningar som ett verktyg för att öka tillgängligheten och utjämna socioekonomiska skillnader.
- Öka tillgängligheten för personer med olika former av funktionsvariationer, som rörelsehinder, syn- och hörselnedsättningar, medicinska och kognitiva funktionsvariationer, i kommunala anläggningar.
- Samverka regionalt för att kunna erbjuda alla möjlighet till idrott och fysisk aktivitet.
- Förenkla, genom stöd och service, för idrottsföreningar att genomföra idrottsevenemang i kommunen.
- Utveckla samarbetet med skolor i kommunen för att erbjuda kost- och logimöjligheter för idrottsföreningar som anordnar evenemang.
- Stödja föreningar att utveckla och arrangera hållbara evenemang.

Idrottslig utveckling och utbildning

Örebro kommun är en av Sveriges bästa idrottsstäder inom såväl individuell idrott som lagidrott med många framgångar både nationellt och internationellt. Det bästa sättet att skapa en idrottslig utveckling och utbildning, som i sin tur skapar en långsiktig och hållbar elitidrott, är att ge förutsättningar för en bred barn- och ungdomsidrott. Forskning visar att ju fler barn och ungdomar som idrottar längre upp i åldrarna, desto större är chansen att några kommer långt i sin utveckling.

En god idrottslig utvecklingsmiljö består av att föreningarna har en tydligt strukturerad verksamhet som präglas av en genomtänkt strategi. Verksamheten bör ha en bra organisation med väl förankrade arbetssätt. Det ska finnas en tydlig värdegrund, en vision och ett mål för verksamheten som präglas av ett långsiktigt arbete. Avgörande för utvecklingsmiljön är att satsa på ungdomars utveckling och utbildning.

Kommunen är en viktig del i att skapa förutsättningar för en god elitidrott. Framförallt handlar det om att skapa framgångsrika elitidrottsmiljöer. En elitidrottsmiljö består av ett samarbete mellan förening, kommun, gymnasieskola/universitet, familj och vänner. Huvudmotivet för Örebro kommun att satsa på elitidrotten är att genom elitidrottande förebilder skapa ett långsiktigt intresse för idrott hos barn, unga, vuxna och äldre. Framgång inspirerar nya generationer och bidrar till en aktiv befolkning.

För många elitidrottare behövs dubbla karriärer för att möjliggöra elitidrottssatsningen. Med dubbla karriärer menas en elitsatsning i kombination med studier eller arbete. För att möjliggöra detta behöver idrotten, skolan och näringslivet samverka och samarbeta. Örebro kommun har en viktig roll i det arbetet och likaså i att stötta befintliga elitföreningar så att de får förutsättningar att bedriva och utveckla elitverksamheten. Kommunen ska motverka tidig specialisering och selektering.

Örebro kommun vill:

- Skapa goda idrottsliga utvecklingsmiljöer som bidrar till en sund barn-, ungdoms- och breddidrott.
- Stödja idrottsliga prestationer på högsta tävlingsnivå från 16 år och uppåt.
- Fördela det ekonomiska stödet till elitidrotten jämställt mellan kvinnor, män, flickor och pojkar.
- Utveckla samverkan mellan kommun, idrottsrörelsen, näringsliv, skola och universitet.
- Motverka all form av dopning.

Bilaga 1 - Förklaringar

Elitidrottare

Med elitidrottare avses i detta program person som har fyllt 16 år och som tävlar på lägst nationell senior mästerskapsnivå och/eller i landslag och som ingår i topp 100 på nationell senior nivå alternativt spelar i någon av de två högsta nationella serierna/divisionerna under förutsättning att det inom den idrotten finns minst fyra serier/divisioner, i annat fall gäller den högsta nationella serien/divisionen.

Folkhälsa

Folkhälsoarbete är systematiska och målinriktade hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande insatser för att åstadkomma en god och jämlik hälsa för hela befolkningen. Detta program fokuseras på fysisk aktivitet som del av folkhälsoarbetet. Folkhälsa är ett mått på en befolknings samlade hälsotillstånd, både vad gäller nivå och fördelning av de samlade individernas hälsa.

Fysisk aktivitet

Fysisk aktivitet inbegriper bland annat vardagsaktiviteter, transport till fots eller med cykel, friluftsliv, lek, fysisk belastning i arbetet, motion och fysisk träning. Hälsofrämjande fysisk aktivitet är all fysisk aktivitet som förbättrar hälsan och den fysiska kapaciteten utan att leda till skada eller utgöra en risk. Motion är en planerad eller strukturerad fysisk aktivitet som syftar till att förbättra eller upprätthålla en eller flera komponenter av fysisk kondition.

Idrott

Örebro kommun har valt att i det idrottspolitiska programmet definiera idrott enligt Riksidrottsförbundets officiella definition: *"Idrott är fysisk aktivitet som vi utför för att kunna ha roligt, må bra och prestera mera. Idrott består av träning och lek, tävling och uppvisning".*³

Idrottsrörelsen

Idrottsrörelsen är vår största folkrörelse och är mycket betydelsefull när det gäller att öka invånarnas fysiska aktivitet och främja en god folkhälsa hos befolkningen.

Idrottsrörelsen är en fri folkrörelse, vilket innebär att den styrs av sina egna medlemmar genom demokratiska processer. Organisationen är uppdelad i Specialidrottsförbund (SF), Distriktsförbund (DF), Specialdistriktsförbund (SDF) och Idrottsförening (IF).

Idrottsrörelsen är också en viktig del i en demokratisk fostran genom att barn och ungdomar tidigt får träning i demokratins grundläggande spelregler. Den är också viktig som mötesplats för integration och inkludering genom sin demokratiska gemenskap över köns-, ålders-, etniska-, ekonomiska- och kulturella gränser.

Föreningsliv

En förening är en sammanslutning av personer eller andra typer av intressenter, det vill säga en organiserad grupp medlemmar som ägnar sig åt en avgränsad verksamhet. Det finns en stark tradition av föreningsliv i Sverige och många är medlemmar i en eller flera föreningar på sin fritid. I Sverige råder föreningsfrihet vilket innebär att alla har rätt att starta en förening. Det är en viktig del av det demokratiska samhället. Föreningslivet är idag den arena där flest barn och ungdomar är fysiskt aktiva.

³ "Idrotten vill – idrottsrörelsens idéprogram, antagen av RF-stämman 2009", s. 11.

Idrottsanläggning/idrottsmiljö:

Anlagt eller anvisat område för någon form av tävlingsidrott, spontanidrott eller motion oavsett ägandeförhållanden. Det kan också vara luft, mark och vatten som lämpar sig, och nyttjas, för såväl organiserad som spontan idrott och motion.⁴

Hållbar utveckling

Örebro kommuns hållbarhetsarbete utgår från FN:s globala hållbarhetsmål så som de uttrycks i Agenda 2030. Hållbar utveckling tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Hållbar utveckling består av tre dimensioner som samspelar och stödjer varandra:

- **Social hållbarhet**, innebär ett samhälle där grundläggande mänskliga rättigheter uppfylls.
- **Ekologisk hållbarhet**, innebär att hushålla med mänskliga och materiella resurser på lång sikt och bevara livskraftiga ekosystem.
- **Ekonomisk hållbarhet**, innebär att motverka fattigdom, och att alla ska ha råd att tillgodose sina grundläggande behov i relation till jordklotets ändliga resurser.

Digital utveckling

Digitalisering avser ursprungligen och i tekniska sammanhang omvandling från analog till digital representation av information. För Örebro kommun handlar det om att införa informationsteknologi (IT) eller informations- och kommunikationsteknik (IKT). Digitalisering kan således avse att införa nya informationssystem, webb- och appbaserade e-tjänster ofta i syfte att ersätta pappersblanketter och manuella rutiner

Jämställdhet

Jämställdhet är när kvinnor och män, flickor och pojkar, har samma möjligheter och rättigheter. Jämställdhet mellan kvinnor och män, flickor och pojkar, förutsätter en jämn fördelning av makt och inflytande.

Jämlikhet

Jämlikhet är ett bredare begrepp än jämställdhet och handlar om alla individers lika värde oavsett kön, etnicitet, religion eller social tillhörighet. I politiska sammanhang handlar det även om inflytande och sociala förhållanden.

⁴ ”Ingen idrott utan anläggning/idrottsmiljö. Kortversion”, RF, 2012, s. 5.